
TATJANA PREGL KOBE

Podoba knjige, knjiga podob

AVTORJI SLOVENSKEGA BIENALA ILUSTRACIJE NA 39. SLOVENSKEM
KNJIŽNEM SEJMU, KI JE LETOS POTEKAL POD GESLOM
BESEDO BESEDI OD 21. DO 26. NOVEMBRA NA GOSPODARSKEM
RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI – DESET SLOVENSkih ILUSTRATORJEV
NA 29. BIENALU ILUSTRACIJ BRATISLAVA – BIB'23 V BRATISLAVI
NA SLOVAŠKEM OD 4. OKTOBRA DO 3. DECEMBRA

Slovenski knjižni sejem velja za najpomembnejši knjižni dogodek v Sloveniji, kjer se srečujejo avtorji, bralci, založniki in knjigotržci, obenem pa predstavlja priložnost za založnike in avtorje, da predstavijo svoje najnovejše izdaje. Letos je bilo na sejmu knjig 266 dogodkov, kar priča o tem, da gre za največjo kulturno prireditev v Sloveniji. Priložnost, da tudi ilustratorji predstavijo svoja originalna dela, pa ima že drugo leto na svojem razstaviščnem paviljonu blizu Glavnega odra tudi Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov (ZDSLU). Paviljon je bil med najbolj slikovitimi in izstopajočimi. Namenjen je bil razstavi umetniških ilustracij in predstavitvi slikanic za otroke ter odrasle, vodila in pripravila jo je akademska slikarka in ilustratorica Irena Majcen, predstavnica Sekcije ilustratorjev ZDSLU. Množičen obisk tako mladih kot starih je zelo vzpodbuden ne le za slovenske založniške hiše, ampak tudi za slovenski jezik, kulturo in za ohranitev umetniške ilustracije, za kar se v ZDSLU sekciji vseskozi zavzemajo.

Razstava je bila zastavljena v kontekstu Slovenskega bienala ilustracije (SBI). Lansko leto so bili predstavljeni nagrajenci 14. SBI, letos pa so se predstavljali avtorji ilustracij s pripadajočimi knjigami iz širšega izbora 14. SBI in avtorji iz okvira priprav na 15. SBI. Razstavljali so: Marta Bartolj – ilustracije iz avtorske slikanice *Tam se srečava* (Miš, 2021), akvarel in tuš na papirju; Suzana Bricelj – ilustracije iz slikanice *Avtomobilska mularija* ob besedilu Aksinje Kermauner (Mladinska knjiga, 2020), tuš, akvarel in barvni svinčniki; Zvonko Čoh – ilustracije iz monografske knjige *Čoharije* (Mladinska knjiga, 2016), akril in tempera; Jurij Devetak – ilustracije iz romana v stripu *Nekropola* Borisa Pahorja (Mladinska knjiga, 2022), mešana tehnika; Jure Engelsberger – ilustracije iz slikanice *Avtomobilska mularija* Aksinje Kermauner (Mladinska knjiga, 2020), tuš, akvarel in barvni svinčniki; Milan Erič – ilustracije iz knjige *Kekec nad samotnim breznom* Josipa Vandota (Beletrina, 2023), linorez; Nuša Jurjevič – *Med fikcijo in stvarnostjo*, avtorska interpretacija zmajev (praktični del magistrske naloge – ALUO, zloženke, 2023), tehnika perorisba, akvarel in barvna pisala; Maja Kastelic – ilustracije za knjigo *Pravljичno potovanje Hansa Christiana Andersena* Heinza Janischsa

(Mladinska knjiga, 2021), akril; Anka Kočevar – ilustracije za slikanico *Izgubljeni slamnik* Uroša Grilca (Škratelj, 2019); Polona Koscec – ilustracije za slikanico *Alma. Svet pred domačim pragom* Mojiceje Podgoršek (Osrednja knjižnica Celje, 2019), mešana tehnika; Kristina Krhin – ilustracije za slikanico *Kako sta Bibi in Gusti prevzijačila hrib* Ide Mlakar Črnič (Didakta, 2020), mešana tehnika; Darka Križman – ilustracija iz slikanice *Boštjan in Košek* Marka Juhanta (Čmrlj, 2019), digitalna ilustracija; Manica K. Musil – ilustracija iz avtorske slikanice *Lev Izidor* (Pivec, 2021), kolaž; Silvan Omerzu – ilustracija iz pesniške zbirke *Vesolje* Gregorja Strniše (Mladinska knjiga, 2019), tuš; Andreja Peklar – ilustracija iz avtorske slikanice *Buba* (KUD Sodobnost International, 2020), mešana tehnika, digitalni tisk; Boštjan Plesničar – ilustracija iz knjige *Afne Guncat* Primoža Hienga (Harlekin No. 1, 2019) akvarel; Marija Prelog – ilustracije iz avtorske knjige *Kljuni* (Ptice skrite v papirju, knjiga umetnika, 2020), svinčnik, barvni svinčniki; Gašper Rus – ilustracije iz slikanice *David: Misija mogoče* Aksinje Kermauner (Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, 2019), tuš, digitalno barvanje; Alenka Sottler – ilustracije za knjigo *Bambi: Življenjska pot v gozdu* Felixa Saltna (Mladinska knjiga, 2023), tuš, digitalni tisk; Alenka Spacal – ilustracije za avtorsko slikanico *Fižolčica beži pred fižolovo juho* (Bajalka, 2019), akvarel in tempera; Hana Stupica – ilustracije za slikanico *Pozabljiva stonoga* Darje Marinšek (Mladinska knjiga, 2023), mešana tehnika; Ana Šalamun – ilustracije za pesniško zbirko *Vsepovsod je bel sneg* Tomaža Šalamuna (Mladinska knjiga, 2021), kolaž; Ana Lucija Šarić – ilustracije za slikanico *Ahil in Patrokles* Braneta Mozetiča (Škuc Lambda, 2020), digitalni kolaž; Igor Šinkovec – ilustracije za slikanico *Si že kdaj poskusil luno?* Boštjana Gorenca (Mladinska knjiga, 2019), mešana tehnika; Tinka Volarič – ilustracije za avtorsko slikanico *Črta* (Miš, 2021), mešana tehnika.

Že od vsega začetka spremlja Slovenski bienale ilustracije (SBI) slogan *Podoba knjige, knjiga podob*, katerega avtor je Boris A. Novak. Slovenski bienale ilustracije je 1993 ustanovila ZDSLU, Sekcija ilustratorjev. Postavila ga je skupaj z Galerijo Cankarjevega doma. SBI je bil ustanovljen z namenom zaščite umetniške kvalitete slovenske knjižne ilustracije, ki jo je ogrožala pretirana komercializacija. Razpis pokriva v najširši možni meri celotno slovensko knjižno ilustratorsko produkcijo, vključno s produkcijo vseh založb. Za selekcijo sodelujočih na SBI je zadolžena petčlanska strokovna žirija, vsakokrat v drugi sestavi, v njej pa ni predstavnikov posameznih založb. V okviru SBI se podeljuje najvišje republiško priznanje za ilustracijo – nagrado Hinka Smrekarja (nagrada za življenjsko delo, glavna nagrada, plaketi, priznanji).

Poleg tega SBI zagotavlja arzenal avtorjev ilustratorjev, ki so lahko izhodišče za druge parcialne izbore v kontekstu slovenske knjižne ilustracije. Statut SBI je zasnovan podobno kot statut osrednjega mednarodnega Bienala ilustracije Bratislava (BIB), katerega osnovni kriterij je umetniška kvaliteta ilustracij. BIB je pod pokroviteljstvom Unesca. ZDSLU, Sekcija ilustratorjev, pošilja dela naših ilustratorjev na BIB že od leta 1993. Tudi letos je poslala prijave, ilustracije in tem pripadajoče knjige. Enajst članska mednarodna žirija je na razstavo uvrstila vseh deset slovenskih ustrezno prijavljenih avtorjev. Slovenijo so tako zastopali naslednji ilustratorji: Suzi Bricelj, Andreja Gregorič, Ivan Mitrevski, Eva Mlinar, Boštjan Plesničar, Lila Prap, Alenka Spacal, Hana Stupica, Peter Škerl in Ana Zavadlav.

29. Bienale ilustracije Bratislava – BIB'23 je potekal od 4. oktobra do 3. decembra 2023 v prostorih BIBIANA, Mednarodne hiše umetnosti za otroke v Bratislavi na Slovaškem. Kljub krčenju programa zaradi energetske krize je ostala umetniška raven na visokem nivoju: predstavilo se je 275 ilustratorjev in ilustratork iz 36 držav z 2072 ilustracijami iz 355 knjig. BIB 2023 je kot vedno vključeval privlačen program za strokovno in laično javnost v obliki razstav in drugih spremljevalnih dogodkov, ki so potekali v galerijah in ustanovah v središču Bratislave. Letos so se odprtja razstave, nekaterih pomembnih prireditev in slovesnih podelitev nagrad udeležili tudi predstavniki ZDSLU in Sekcije ilustratorjev. Grand prix je prejela čilska ilustratorka in avtorica Paloma Valdivia.

29. Bienale ilustracije Bratislava